

LEGE Nr. 51 din 7 iunie 1995

pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

EMITENT

• PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL NR. 116 din 9 iunie 1995

Data intrării în vigoare 09-06-1995

Parlamentul României adopta prezenta lege.

Capitolul 1 Dispoziții generale

Articolul 1

Profesia de avocat este libera și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

Profesia de avocat se exercită numai de membrii barourilor.

Articolul 2

În exercitarea profesiei avocatul este independent și se supune numai legii, statutului și regulilor eticii profesionale. Avocatul promovează și apără drepturile și libertățile omului.

Avocatul are dreptul să asiste și să reprezinte persoanele fizice și juridice în fața tuturor instanțelor, autorităților și instituțiilor, precum și a altor persoane, care au obligația să permită și să asigure desfășurarea nestingherită a activității avocatului, în condițiile legii.

Orice persoană are dreptul să-și aleagă în mod liber avocatul.

În exercitarea dreptului de apărare, avocatul are dreptul și obligația de a stărui pentru realizarea liberului acces la justiție și pentru un proces echitabil.

Articolul 3

Activitatea avocatului se realizează prin:

- consultații și cereri cu caracter juridic, asistența și reprezentare juridică în fața organelor de jurisdicție, de urmărire penală și de notariat;
- apărarea cu mijloace juridice specifice a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice în raporturile cu autoritățile publice, instituțiile și orice persoană română sau străină;
- redactarea de acte juridice, cu posibilitatea atestării identității părților, a conținutului și a datei actelor;
- orice alte mijloace și cai proprii exercitării dreptului de apărare, în condițiile legii.

Articolul 4

În exercitarea profesiei și în legătură cu aceasta, avocatul este protejat de lege.

Articolul 5

Profesia de avocat se exercită, la alegere, în cabinete individuale, cabinete asociate sau societăți civile profesionale.

În cabinetul individual își exercită profesia un avocat definitiv, singur sau împreună cu alți avocați colaboratori.

Cabinetele individuale se pot asocia în scopul exercitării în comun a profesiei, drepturile avocaților titulari ai unor cabinete asociate păstrându-și caracterul personal și neputând fi cedate.

Cabinetele individuale se pot grupa pentru a-și crea facilități economice comune, păstrându-și individualitatea în relațiile cu clienții.

Societatea civilă profesională este constituită din doi sau mai mulți avocați definitivi asociați, care pot angaja avocați colaboratori. Societatea civilă profesională și avocații săi nu pot acorda asistența juridică persoanelor cu interese contrare.

Condițiile asocierii și colaborării sunt convenite între părți, potrivit legii civile. Raportul civil se naște între client și societatea civilă profesională, indiferent care dintre membrii acesteia îndeplinește serviciul profesional.

Cabinetele grupate, cabinetele asociate și societățile civile profesionale pot avea și patrimoniu comun.

Avocatul poate schimba, oricând, forma de exercitare a profesiei, cu înștiințarea baroului din care face parte.

Articolul 6

Convențiile de grupare și de asociere a cabinetelor, precum și actele de constituire a societăților civile profesionale se încheie în forma scrisă, cu respectarea condițiilor de fond prevăzute de lege și de statutul profesiei.

Consiliul baroului sesizat verifică îndeplinirea condițiilor legale și, constatând îndeplinirea lor, dispune înregistrarea convenției și a contractelor societăților civile profesionale în termen de o luna de la înregistrarea cererii.

Împotriva deciziei consiliului baroului orice persoană interesată poate formula plîngere la organele de jurisdicție profesională, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

Barourile țin evidența separată a avocaților pentru fiecare formă de exercitare a profesiei.

Articolul 7

Barourile și Uniunea Avocaților din România asigură exercitarea calificată a dreptului de apărare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei membrilor săi.

Articolul 8

Avocatul este dator să păstreze secretul profesional privitor la orice aspect al cauzei care i-a fost încredințată, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

Capitolul 2

Dobândirea calității de avocat

Secțiunea I

Condițiile de înscriere în avocatura

Articolul 9

Poate fi membru al barourilor din România cel care îndeplinește următoarele condiții:

- a) este cetățean român și are exercițiul drepturilor civile și politice;
- b) este licențiat al unei facultăți de drept sau doctor în drept;
- c) nu se găsește în vreunul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de prezenta lege.

Articolul 10

Membrul unui barou din altă țară poate exercita profesia de avocat în România, dacă îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege, mai puțin cele cu privire la cetățenia română, în condițiile stabilite fie prin convenția de reciprocitate încheiată între Uniunea Avocaților din România și organizația avocaților din țara respectivă, fie ocazional, împreună cu un avocat român, cu înștiințarea decanului baroului din care face parte avocatul.

În cazul convenției de reciprocitate, avocatul străin va fi înscris în baroul român în raza căruia își stabilește sediul profesional, cu respectarea drepturilor și obligațiilor care rezultă din prezenta lege și din statutul profesiei.

Avocații străini sau birourile de avocatura străine pot înregistra în România societăți civile profesionale de consultanță juridică pentru activități cu caracter comercial numai în asocieri cu avocați români, în condițiile art. 5 din prezenta lege.

Avocatul străin nu poate pune concluzii orale și nici scrise în fața instanțelor judecătorești și a celorlalte organe de jurisdicție din România, cu excepția instanțelor de arbitraj comercial.

Articolul 11

Este nedemn de a fi avocat:

- a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natura să aducă atingere prestigiului profesiei;
- b) cel care a savîrsit abuzuri prin care au fost încălcate drepturi și libertăți fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească;
- c) cel căruia i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;
- d) falitul fraudulos, chiar reabilitat.

Articolul 12

Exercitarea profesiei de avocat este incompatibilă cu:

- a) activitatea salarizată în cadrul altor profesii;
- b) ocupațiile care lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri;
- c) exercitarea nemijlocită de fapte materiale de comerț.

Articolul 13

Exercitarea profesiei de avocat este compatibilă cu:

- a) calitatea de deputat sau senator, consilier în consiliile locale sau județene;
- b) activitatea didactică universitară și de cercetare de specialitate juridică;
- c) activitatea literară și publicistică;
- d) funcția de arbitru, mediator sau conciliator, în condițiile legii.

Articolul 14

Dreptul de primire în profesie se obține pe baza unui examen, organizat conform prevederilor prezentei legi și statutului profesiei.

Poate fi primit în profesie cu scutire de examen:

- a) titularul diplomei de doctor în drept;
- b) licențiatul unei facultăți de drept, dacă în cel mult 6 luni de la promovarea examenului de licență solicită înscrierea ca avocat stagiar;

c) cel care înainte de solicitarea înscrierii în profesia de avocat a fost judecător, procuror sau notar timp de cel puțin 4 ani.

Articolul 15

La începutul exercitării profesiei, avocatul efectuează în mod obligatoriu un stagiu de pregătire profesională cu durata de 2 ani, timp în care are calitatea de avocat stagiar.

Condițiile efectuării stagiului, drepturile și obligațiile avocatului stagiar, precum și ale baroului față de acesta sunt reglementate prin statut.

Stagiul se suspenda pe timpul serviciului militar sau al concentrării ori în cazuri de lipsa motivată din profesie.

Perioada de stagiu anterior efectuată se socotește pentru îndeplinirea stagiului.

După efectuarea stagiului, avocatul stagiar va susține examenul de definitivare.

Avocatul stagiar respins de doua ori la examenul de definitivare va fi exclus din profesie.

Articolul 16

Dobândește calitate de avocat definitiv, în condițiile art. 14, cel care înainte de primirea în profesie a îndeplinit funcții juridice timp de cel puțin 5 ani.

Foștii magistrați nu pot pune concluzii la instanțele unde au funcționat, iar foștii procurori și cadre de poliție nu pot acorda asistența juridică la organele de urmărire penală din localitate, timp de 2 ani de la încetarea funcției respective.

Articolul 17

Profesia de avocat nu poate fi exercitată la instanța de judecată sau la parchetul unde soțul avocatului sau ruda ori afinul sau până la gradul al treilea inclusiv îndeplinește funcția de magistrat.

Dispozițiile alineatului precedent se aplică în mod corespunzător și avocatului al cărui soț sau ruda ori afin până la gradul al treilea inclusiv îndeplinește funcția de judecător financiar, consilier de conturi sau procuror financiar, la instanțele Curții de Conturi.

Articolul 18

La înscrierea în barou avocatul depune în fața consiliului baroului, într-un cadru solemn, următorul jurământ:

"Jur sa respect și sa apar Constituția și celelalte legi ale țării, drepturile și libertățile omului, sa exercit profesia de avocat în mod demn, independent și cu probitate. Asa să-mi ajute Dumnezeu!"

Articolul 19

Avocatul stagiar poate pune concluzii numai la judecătorii.

Avocatul definitiv are dreptul sa pună concluzii la tribunale, ca instanțe de fond, după 2 ani de la definitivare, la tribunale, ca instanțe de recurs, și la curțile de apel, după 3 ani de la definitivare, și la Curtea Supremă de Justiție, la Curtea de Conturi sau la Curtea Constituțională, după 8 ani de la definitivare.

Articolul 20

Baroul are obligația sa întocmească anual tabloul avocaților definitivi și stagiați în ordine alfabetică, cu menționarea numelui, prenumelui, titlului științific, datei înscrierii în barou, sediului profesional, formei de exercitare a profesiei și a instanțelor la care au dreptul sa pună concluzii.

A doua parte a tabloului va cuprinde cabinetele asociate și societățile civile profesionale, cu indicarea sediului și a avocaților componenți.

Prin grija baroului, tabloul anual al avocaților și modificările intervenite sunt comunicate instanțelor judecătorești, organelor de urmărire penală și autorităților administrative ale județului sau municipiului București, precum și Uniunii Avocaților din România.

Articolul 21

Consiliul baroului emite decizii de trecere pe tabloul avocaților incompatibili, la cerere sau din oficiu, iar reînscriserea pe tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei se face numai la cerere, după încetarea stării de incompatibilitate.

Decizia de primire în profesie va fi anulată de consiliul baroului, dacă cel primit nu renunța în termen de doua luni la situația care constituie caz de incompatibilitate.

Articolul 22

Exercitarea oricărei activități de asistență juridică specifică profesiei de avocat, de către persoana care nu este înscrisă în tabloul avocaților, constituie infracțiune și se sancționează potrivit legii penale.

Secțiunea a II-a

Încetarea și suspendarea calității de avocat

Articolul 23

Calitatea de avocat încetează:

- a) prin renunțare scrisă la exercițiul profesiei;
- b) prin deces;
- c) prin dobândirea calității de pensionar;
- d) dacă împotriva avocatului s-a luat măsura excluderii din profesie ca sancțiune disciplinară;
- e) dacă avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care-l face nedemn de a fi avocat, conform legii.

Articolul 24

Calitatea de avocat este suspendată:

- a) în caz de incompatibilitate;
- b) pe perioada interdicției de a profesa, dispusă prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;
- c) în caz de neplata a taxelor și a contribuțiilor profesionale timp de 6 luni de la scadenta acestora până la lichidarea lor integrală.

Capitolul 3

Drepturile și îndatoririle avocatului

Secțiunea I

Drepturile avocaților

Articolul 25

Avocatul înscris în tabloul baroului are dreptul să asiste și să reprezinte orice persoană fizică sau juridică, în temeiul unui contract încheiat în formă scrisă, care dobândește data certă prin înregistrarea în registrul oficial de evidență.

Atât avocatul cât și clientul au dreptul să renunțe la contractul de asistență juridică, în condițiile prevăzute în statut.

Articolul 26

Avocatul are dreptul de a alege și de a fi ales în organele de conducere ale profesiei, în condițiile prevăzute în prezenta lege și în statut.

Articolul 27

Pentru activitatea sa profesională, avocatul are dreptul la onorariu și la acoperirea tuturor cheltuielilor făcute în interesul clientului sau.

Contestațiile și reclamațiile privind onorariile se soluționează de consiliul baroului. Deciziile consiliului baroului pot fi atacate cu plîngere la Comisia permanentă, a cărei soluție este definitivă.

Articolul 28

Avocatul este îndreptățit la asigurare socială în condițiile prevăzute de legea Casei de Asigurări a Avocaților.

Timpul servit în avocatura este considerat vechime în munca.

Articolul 29

În scopul asigurării secretului profesional, actele și lucrările cu caracter profesional aflate asupra avocatului sau în cabinetul acestuia sunt inviolabile. Percheziționarea avocatului, a domiciliului ori a cabinetului sau nu poate fi făcută decât de procuror în temeiul unui mandat emis anticipat în acest scop, confirmat de prim-procurorul Parchetului de pe lângă tribunalul județean.

Nu vor putea fi ascultate și înregistrate, cu nici un fel de mijloace tehnice, convorbirile telefonice ale avocatului și nici nu va putea fi interceptată și înregistrată corespondența sa cu caracter profesional, decât în condițiile și cu procedura prevăzute de lege.

Articolul 30

Contactul dintre avocat și clientul sau nu poate fi stînjinit sau controlat, direct sau indirect, de nici un organ al statului.

Articolul 31

Avocatul care profesează individual, cabinetul asociat și societatea civilă profesională au dreptul la sediu profesional în circumscripția baroului în care sunt înscrși și la sedii secundare în alt barou din țară sau din străinătate unde sunt luați în evidență.

Consiliul baroului stabilește localitatea în care avocatul va avea sediul profesional, în scopul asigurării asistenței juridice la toate instanțele judecătorești și la organele de urmărire penală din județul respectiv sau din municipiul București.

Articolul 32

Ministerul Justiției asigură spațiile necesare desfășurării activității avocaților în sediul instanțelor judecătorești.

Articolul 33

În exercitarea profesiei, avocații sunt ocrotiți de lege, fără a putea fi asimilați funcționarului public sau altui salariat. Insulta, calomnia ori amenințarea săvârșite împotriva avocatului în timpul exercitării profesiei și în legătură cu aceasta se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Lovirea sau alte acte de violență săvârșite împotriva avocatului în condițiile alin. 2 se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

Acțiunea penală se pune în mișcare la plîngerea prealabilă a părții vătămate, iar pentru faptele prevăzute la alin. 3, și din oficiu. Retragerea plîngerii prealabile sau împăcarea părților înalatură răspunderea penală.

Avocatul este obligat să respecte solemnitatea ședințelor de judecată și să nu folosească expresii jignitoare față de completul de judecată, față de ceilalți avocați sau față de părțile din proces.

Avocatul nu răspunde penal pentru susținerile făcute, oral sau în scris, în fața instanței de judecată sau a altor organe, dacă aceste susțineri sunt în legătură cu apărarea și necesare cauzei ce i-a fost încredințată.

Secțiunea a II-a Îndatoririle avocaților

Articolul 34

Avocatul este dator să studieze temeinic cauzele care i-au fost încredințate, angajate sau din oficiu, să se prezinte la fiecare termen la instanțele de judecată sau la organele de urmărire penală ori la alte instituții, conform mandatului încredințat, să manifeste conștiinciozitate și probitate profesională, să pledeze cu demnitate față de judecători și de părțile din proces, să depună concluzii scrise sau note de ședința ori de cîte ori natura sau dificultatea cauzei cere aceasta sau instanța de judecată dispune în acest sens.

Articolul 35

Avocatul este obligat să acorde asistența juridică în cauzele în care a fost desemnat din oficiu sau gratuit de către barou.

Articolul 36

Avocatul este obligat să participe la toate ședințele convocate de consiliul baroului, la activitățile profesionale și la ședințele organelor de conducere din care face parte. Absentarea repetată și în mod nejustificat constituie abatere disciplinară.

Articolul 37

Avocatul este obligat să țină evidentele cerute de lege și de statut cu privire la cauzele în care s-a angajat și să achite cu regularitate taxele și contribuțiile stabilite pentru formarea bugetului baroului, bugetului Uniunii Avocaților din România și bugetului Casei de Asigurări a Avocaților.

Articolul 38

Avocatul este obligat să restituie actele ce i s-au încredințat persoanei de la care le-a primit.

Articolul 39

Avocatul nu poate asista sau reprezenta părți cu interese contrare în aceeași cauză sau în cauze conexe și nu poate pleda împotriva părții care l-a consultat mai înainte în legătură cu aspectele litigioase concrete ale pricinii.

Avocatul nu poate fi ascultat ca martor și nu poate furniza relații nici unei autorități sau persoane cu privire la cauza care i-a fost încredințată, decît dacă are dezlegarea prealabilă, expresă și scrisă din partea tuturor clienților săi interesați în cauză.

Calitatea de martor are intietate față de calitatea de avocat cu privire la faptele și împrejurările pe care acesta le-a cunoscut înainte de a fi devenit apărător sau reprezentant al vreunei părți în cauză.

Dacă a fost ascultat ca martor, avocatul nu mai poate desfășura nici o activitate profesională în acea cauză.

Avocatul nu poate îndeplini funcția de expert sau de traducător în cauza în care este angajat apărător.

Articolul 40

După 6 luni de la adoptarea statutului, avocatul este obligat să poarte roba în fața instanțelor judecătorești, cu excepția judecătoriilor.

Caracteristicile robei vor fi stabilite prin statut.

Purtarea robei în afară incintei instanței judecătorești este interzisă, cu excepția cazurilor în care avocatul este delegat de organele baroului sau ale Uniunii Avocaților din România să reprezinte profesia într-o ocazie care impune aceasta ținută.

Articolul 41

Este interzis avocatului ca, în mod nemijlocit sau prin persoane interpușe, să folosească procedee incompatibile cu demnitatea profesiei în scopul dobândirii clientelei.

De asemenea, este interzis avocatului să folosească mijloace de reclama sau de publicitate în același scop. Statutul stabilește cazurile și măsura în care avocatul poate informa publicul cu privire la exercitarea profesiei sale.

Capitolul 4

Organizarea profesiei de avocat

Secțiunea I

Baroul

Articolul 42

Profesia de avocat este organizată și funcționează în baza principiului autonomiei, în limitele competențelor prevăzute în prezenta lege.

Alegerea organelor de conducere ale profesiei de avocat se face numai prin vot secret.

Organele de conducere colegiale iau hotărâri numai prin vot deschis. Deliberările și votul constituie secret profesional.

Articolul 43

Baroul este constituit din toți avocații dintr-un județ sau din municipiul București. Sediul baroului este în orașul de reședință al județului, respectiv în municipiul București.

Baroul are personalitate juridică, patrimoniu și buget propriu.

Contribuția avocaților la realizarea bugetului este stabilită de consiliul baroului.

Patrimoniul baroului poate fi folosit în activități producătoare de venituri, în condițiile legii.

Articolul 44

Organele de conducere ale baroului sunt:

- a)** adunarea generală;
- b)** consiliul;
- c)** decanul.

Articolul 45

Adunarea generală este formată din toți avocații înscrși în tabloul baroului cu drept de exercitare a profesiei.

Adunarea generală are următoarele competențe:

- a)** stabilește măsuri pentru exercitarea profesiei în baroul respectiv, în limitele legii și ale statutului;
- b)** alege și revoca decanul, membrii consiliului, membrii comisiei de cenzori și pe cei ai comisiei de disciplină. Decanul este ales pentru un mandat de 4 ani și poate fi reales o singură dată. Decanul se alege dintre avocații cu o vechime de minimum 8 ani în profesie;
- c)** alege delegații baroului la Congresul avocaților;
- d)** aproba proiectul de buget al baroului și da descărcare consiliului cu privire la activitatea și gestiunea sa.

Articolul 46

Adunarea generală ordinară se întrunește anual, în primul trimestru, la convocarea consiliului baroului.

Convocarea se face prin afișare la sediul baroului și al tuturor instanțelor judecătorești din raza acestuia, precum și prin publicare într-un ziar local, cu cel puțin 15 zile înainte de data stabilită.

Adunarea generală extraordinară poate fi convocată de consiliul sau de comisia de cenzori ale baroului.

La cererea a peste o treime din totalul membrilor baroului, consiliul este obligat să convoace adunarea generală extraordinară în termen de cel mult 15 zile de la primirea cererii. În acest caz, procedura convocării va fi efectuată cu cel puțin 7 zile înainte de data stabilită.

Ședința adunării generale este condusă de decan împreună cu 5 membri aleși prin vot deschis de cei prezenți, dintre care unul va fi desemnat secretar. În caz de alegere sau de revocare a decanului ori a membrilor consiliului, nici unul dintre aceștia nu va face parte din prezidiu, iar ședința va fi condusă de cel mai în vârstă membru prezent.

Articolul 47

Adunarea generală este legal constituită cu participarea majorității membrilor săi.

În cazul când numărul legal nu este întrunit, prezidiul adunării generale, de față cu cei prezenți, stabilește o nouă adunare generală în termen de cel mult 15 zile. Consiliul baroului are obligația să îndeplinească procedura convocării cu cel puțin 7 zile înainte de data fixată.

Adunarea generală convocată în aceste condiții este legal constituită cu participarea a cel puțin o treime din numărul total al membrilor săi.

În toate cazurile, hotărârile se iau cu votul majorității membrilor prezenți.

Articolul 48

Consiliul baroului este format din 5 până la 15 membri, aleși pe o perioadă de 4 ani. Decanul și prodecanul se includ în acest număr.

Consiliul baroului are următoarele competențe:

- a)** adopta măsuri pentru aplicarea și respectarea prevederilor prezentei legi și ale statutului de către toți membrii baroului;
- b)** aduce la îndeplinire hotărârile Consiliului Uniunii Avocaților din România și ale adunării generale a baroului;
- c)** întocmește, modifica și da publicității tabloul anual al avocaților, comunicându-l celor în drept împreună cu modificările intervenite în cursul anului;
- d)** organizează controlul deontologic profesional;
- e)** verifică și constată îndeplinirea condițiilor legale ale cererilor de înscriere în profesie;
- f)** avizează cererile de primire în profesie cu scutire de examen;
- g)** decide asupra ridicării stării de incompatibilitate;
- h)** ia act de cererile de transfer sau de detașare în cadrul baroului;
- i)** verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute în prezenta lege și în statut cu privire la formele de exercitare a profesiei, organizează și tine evidenta acestora;
- j)** ia act de convențiile de grupare sau de asociere a cabinetelor și de contractele de constituire a societăților civile profesionale;
- k)** organizează cercurile de studii și editează publicațiile baroului;
- l)** organizează activitatea de asistență juridică în cazurile prevăzute de lege și statut;
- m)** sesizează comisia de disciplina cu judecarea abaterilor avocaților;
- n)** suspenda din exercitarea profesiei, pe durata neplatii taxelor, pe avocatul care nu plătește taxele și contribuțiile prevăzute de lege și de statut timp de 6 luni de la scadenta acestora, dacă i s-a dat avertisment pentru neplata acestora și nu s-a conformat;
- o)** soluționează contestațiile și reclamațiile privind onorariile;
- p)** supune aprobării adunării generale cota de contribuție a avocaților la bugetul baroului;
- r)** accepta donațiile și legatele făcute baroului;
- s)** aproba statul de funcții și angajează personalul baroului;
- t)** întocmește proiectul de buget și administrează patrimoniul baroului;
- u)** prezintă anual adunării generale, spre aprobare, raportul sau de activitate și de gestiune;
- v)** alege pe prodecanul baroului.

Articolul 49

Consiliul baroului lucrează legal în prezenta a două treimi din numărul membrilor săi și ia hotărâri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

Articolul 50

Decanul baroului are următoarele competente:

- a)** reprezintă baroul în raporturile acestuia cu persoanele fizice și juridice din țara și din străinătate;
- b)** convoacă și prezidează ședințele consiliului baroului;
- c)** aproba cererile de asistență juridică gratuită;
- d)** exercita căile de atac împotriva hotărârilor comisiei de disciplina și împotriva deciziilor consiliului baroului pentru care sunt prevăzute cai de atac;
- e)** ordonă cheltuielile baroului;
- f)** ia măsuri privind conducerea baroului care nu sunt de competența adunării generale sau a consiliului baroului.

Prodecanul este înlocuitorul de drept al decanului.

Dacă decanul și prodecanul sunt în imposibilitate temporară de a-și exercita funcțiile, consiliul baroului poate delega un consilier pentru a îndeplini, parțial sau în totalitate, atribuțiile decanului.

Articolul 51

Avocatul nemulțumit de deciziile decanului le poate ataca la consiliul baroului, iar pe cele date de consiliu, la Consiliul Uniunii Avocaților din România, potrivit legii și statutului.

Secțiunea a II-a Uniunea Avocaților din România

Articolul 52

Uniunea Avocaților din România este formată din toți avocații înscriși în barouri și are sediul în municipiul București.

Uniunea are personalitate juridică, patrimoniu și buget propriu. Bugetul uniunii se formează din contribuția barourilor în cote stabilite de consiliul uniunii. Patrimoniul uniunii poate fi folosit în activități producătoare de venituri, în condițiile legii.

Nici un barou nu poate funcționa în afară uniunii.

Articolul 53

Organele de conducere ale Uniunii Avocaților din România sunt:

- a) Congresul avocaților;
- b) consiliul;
- c) comisia permanentă;
- d) președintele.

Articolul 54

Congresul avocaților este constituit din câte un delegat pentru 30 de avocați din fiecare barou, decanii barourilor și ceilalți membri ai consiliului uniunii.

Congresul ordinar se întrunește anual, la convocarea consiliului uniunii.

La cererea majorității barourilor, consiliul uniunii este obligat să convoace congresul în ședința extraordinară.

Articolul 55

Convocarea congresului se face cu cel puțin o luna înainte de data stabilită, prin înștiințarea în scris a barourilor și prin publicare într-un ziar central. Consiliile barourilor sunt obligate să afișeze data convocării și ordinea de zi la sediul baroului și la instanțele judecătorești din raza acestora.

Barourile sunt obligate să-și aleagă delegații cu cel puțin 10 zile înainte de congres.

Congresul este legal constituit în prezenta a două treimi din numărul membrilor săi și adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți.

Articolul 56

Congresul avocaților are următoarele competente:

- a) analizează și aproba raportul anual al consiliului uniunii;
- b) alege Comisia de cenzori și Consiliul de conducere al Casei de Asigurări a Avocaților;
- c) face propuneri autorităților cu drept de inițiativă legislativă cu privire la profesia de avocat;
- d) stabilește liniile directoare privind elaborarea sau modificarea statutului profesiei;
- e) adoptă hotărâri privitoare la relațiile dintre barouri, perfecționarea pregătirii profesionale, respectarea regulilor deontologice ale profesiei;
- f) alege și revoca pe membrii consiliului uniunii care nu au funcția de decan;
- g) alege și revoca pe membrii Comisiei Superioare de Disciplină, fiecare barou având dreptul la câte un reprezentant.

Competența și procedura de judecată se stabilesc prin statut;

- h) aproba bugetul uniunii și al Casei de Asigurări a Avocaților și stabilește cotele de contribuții ale barourilor.

Hotărârile congresului sunt definitive și obligatorii pentru toate organele profesiei.

Articolul 57

Consiliul uniunii este format din decanii barourilor și câte un membru la 100 de avocați de la fiecare barou care depășește acest număr.

Membrii consiliului uniunii sunt aleși pe timp de 4 ani.

În caz de schimbare a decanului unui barou, noul decan înlocuiește de drept pe predecesorul sau. Celelalte vacante sunt completate la proximosul Congres al avocaților.

Articolul 58

Consiliul uniunii se întrunește trimestrial și ori de câte ori este nevoie. El are următoarele atribuții:

- a) aduce la îndeplinire hotărâre Congresului avocaților;
- b) dezbate, adoptă și modifica statutul profesiei;
- c) adoptă regulamentele privind organizarea examenelor de admitere în profesie și definitivare;
- d) alege și revoca pe președintele uniunii, vicepreședinții și membrii comisiei permanente. Președintele și vicepreședinții sunt aleși pentru un mandat de 4 ani dintre avocații cu o vechime mai mare de 10 ani în profesie.
- e) stabilește tarifele minime de onorarii unice pe țară;
- f) întocmește proiectul de buget al uniunii și al Casei de Asigurări a Avocaților și le supune spre aprobare congresului;
- g) aproba primirea în profesia de avocat în toate cazurile prevăzute de lege;
- h) soluționează contestațiile împotriva deciziilor comisiei permanente privind scutirea de examen;
- i) soluționează contestațiile împotriva deciziilor consiliilor barourilor prin care s-au respins cererile de transfer și de detașare.

Articolul 59

Consiliul uniunii lucrează legal în prezenta a două treimi din numărul membrilor săi și ia hotărâri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

Articolul 60

Comisia permanenta se compune din 15 membri, dintre care 5 din Baroul municipiului București și 10 din celelalte barouri din țara. Președintele și vicepreședinții se includ în acest număr.

Comisia permanenta are următoarele competențe:

- a) asigura activitatea permanenta a uniunii;
- b) elaborează proiectele statutului și ale regulamentelor examenelor de primire în profesie și de definitivare;
- c) organizează examenele de intrare în profesie și de definitivare;
- d) acorda scutire de examen juristilor care îndeplinesc condițiile cerute de prezenta lege, cu avizul consultativ al consiliului baroului respectiv;
- e) organizează serviciul statistic general al avocaților;
- f) organizează, la cererea barourilor, cercuri de studii facultative și editează publicațiile uniunii;
- g) înființează Casa Centrala de Credit și Ajutor a Avocaților și îi coordonează activitatea;
- h) accepta donațiile și legatele făcute uniunii;
- i) angajează personalul și asigura executarea bugetului uniunii;
- j) întocmește raportul anual de activitate și gestiune, pe care îl supune aprobării consiliului uniunii.

Articolul 61

Comisia permanenta lucrează legal în prezenta a două treimi din numărul membrilor săi și ia hotărâri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

Articolul 62

Președintele uniunii are următoarele atribuții:

- a) reprezintă uniunea în relațiile cu persoane fizice și juridice din țara și din străinătate;
- b) încheie convenții și contracte în numele uniunii, cu autorizarea comisiei permanente;
- c) convoacă și conduce ședințele consiliului uniunii și ale comisiei permanente;
- d) ordonânțează cheltuielile bugetare ale uniunii.

Vicepreședinții uniunii sunt înlocuitori de drept ai președintelui, în ordinea stabilită de consiliul uniunii.

Capitolul 5

Asistența judiciară

Articolul 63

Baroul asigura asistența judiciară în toate cazurile în care apărarea este obligatorie potrivit legii, precum și la cererea instanțelor de judecată, a organelor de urmărire penală sau a organelor administrației publice locale în cazurile în care acestea apreciază ca persoanele se găsesc în imposibilitate vădită de a plăti onorariul.

În cazuri de excepție, dacă drepturile persoanei lipsite de mijloace materiale ar fi prejudiciate prin întârziere, decanul baroului poate aproba acordarea de asistență gratuită.

Baroul organizează servicii de asistență judiciară la sediile tuturor instanțelor de judecată din județ, care asigura asistența juridică și la organele de urmărire penală locale, conduse de câte un avocat definitiv, numit de consiliul baroului, și coordonate de un membru al consiliului.

Articolul 64

În cauzele în care asistența judiciară este acordată din oficiu la cererea instanțelor de judecată sau a organelor de urmărire penală, plata onorariilor se face din fondurile Ministerului Justiției.

În cauzele în care asistența judiciară este acordată din oficiu la cererea organelor administrației publice locale, plata onorariilor se face din fondurile acestor organe.

Capitolul 6

Răspunderea disciplinară

Articolul 65

Avocatul răspunde disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi sau ale statutului, pentru nerespectarea deciziilor obligatorii adoptate de organele de conducere ale baroului sau ale uniunii, precum și pentru orice fapte săvârșite în legătură cu profesia sau în afară acesteia, care sunt de natura a prejudicia onoarea și prestigiul profesiei sau ale instituției.

Avocatul care conduce asistența juridică de pe lângă fiecare instanță este obligat să sesizeze în scris consiliul baroului faptele comise de orice avocat, în condițiile prevederilor primului alineat.

Instanțele judecătorești și parchetele Ministerului Public sunt obligate să înainteze consiliului baroului orice plângere făcută împotriva unui avocat și să-l înștiințeze despre orice acțiune de urmărire penală sau de judecată pornită împotriva unui avocat.

Articolul 66

Anchetarea abaterii și exercitarea acțiunii disciplinare sunt de competența consiliului baroului.

Anchetarea abaterii și exercitarea acțiunii disciplinare privind pe membrii organelor de conducere ale uniunii și pe decanii barourilor sunt de competența comisiei permanente a uniunii.

Membrii comisiei permanente care sunt anchetați nu pot participa la dezbaterile privind luarea deciziei de exercitare a acțiunii disciplinare.

În toate cazurile, acțiunea disciplinară poate fi exercitată în termen de cel mult un an de la data săvârșirii abaterii.

Articolul 67

În cadrul fiecărui barou se organizează și funcționează o comisie de disciplina care judecă, în prima instanță și în complet de 3 membri, abaterile disciplinare săvârșite de avocații din acel barou.

În cadrul Uniunii Avocaților din România funcționează Comisia Superioară de Disciplina, independentă de conducerea uniunii, care judecă:

- a) ca instanța de fond, în complet de 3 membri, abaterile membrilor organelor de conducere ale uniunii și ale decanilor barourilor;
- b) ca instanța de recurs, în complet de 5 membri.

Recursul declarat împotriva deciziei Comisiei Superioare de Disciplina, ca instanța de fond, este judecat de consiliul uniunii, constituit ca instanța disciplinară în plenul sau, mai puțin cel în cauză.

Procedura judecării abaterilor este prevăzută în statut și se completează cu prevederile Codului de procedura civilă.

Articolul 68

Sanctiunile disciplinare sunt:

- a) mustrarea;
- b) avertismentul;
- c) amenda de la 10.000 lei la 100.000 lei, care se face venit la bugetul baroului. Plata amenzii se va face în termen de 30 de zile de la data rămânării definitive a hotărârii disciplinare. Neachitarea în acest termen atrage suspendarea de drept din exercițiul profesiei până la achitarea sumei;
- d) interdicția de a exercita profesia pe o perioadă de la o luna la un an;
- e) excluderea din profesie.

În perioada interdicției avocatul nu poate presta sub nici o formă asistența juridică, nu poate face uz de calitatea de avocat și nu poate participa la activitatea organelor profesiei.

Împotriva deciziei disciplinare pot declara recurs persoana interesată, decanul baroului și președintele uniunii, în termen de 15 zile de la comunicare.

Articolul 69

În caz de abatere evidentă și gravă, instanța disciplinară poate lua măsura suspendării avocatului din exercițiul profesiei până la judecarea definitivă a cauzei.

Împotriva încheierii prin care s-a luat această măsură se poate declara recurs în termen de 5 zile de la comunicare. Recursul este suspensiv de executare și va fi soluționat de urgență.

Capitolul 7

Casa de Asigurări a Avocaților

Articolul 70

În cadrul Uniunii Avocaților din România este organizată și funcționează Casa de Asigurări a Avocaților, în scopul stabilirii și acordării pensiilor și ajutoarelor sociale cuvenite avocaților și urmașilor acestora cu drepturi proprii la pensie, în condițiile prevăzute de legea specială.

Articolul 71

Sunt membri ai Casei de Asigurări a Avocaților toți avocații în activitate, avocații pensionari și urmașii acestora cu drepturi proprii la pensie și la ajutoare sociale.

Avocatul înscris în barou, cu drept de exercițiu al profesiei, este obligat să contribuie, în condițiile legii, la constituirea fondului Casei de Asigurări a Avocaților. Avocații pot face parte și din alte forme de asigurări sociale.

Articolul 72

Perioada de timp în care un avocat este deputat sau senator este luată în calcul la stabilirea vechimii în avocatură. Indemnizația de parlamentar și celelalte drepturi bănești încasate se considera venituri din profesie și se iau în calcul la stabilirea pensiei de către Casa de Asigurări a Avocaților.

Raporturile bănești între Casa de Asigurări a Avocaților și asigurările sociale de stat se reglementează potrivit legii.

Articolul 73

Casa de Asigurări a Avocaților are personalitate juridică, patrimoniu și buget propriu. Sediul său este în municipiul București. Patrimoniul său poate fi folosit în activități economice producătoare de venituri, în condițiile legii, cu autorizarea consiliului uniunii.

Articolul 74

Casa de Asigurări a Avocaților este condusă și administrată de un consiliu format din 5 membri, dintre care 3 avocați în activitate și 2 avocați pensionari, aleși de congres pe o perioadă de 4 ani.

Consiliul alege din rândurile sale un președinte și un vicepreședinte.

Articolul 75

Controlul financiar al Casei de Asigurări a Avocaților se exercită de către comisia de cenzori, compusa din 3 membri, dintre care 2 avocați în activitate și un avocat pensionar.

Barourile și avocații sunt obligați să pună la dispoziția comisiei de cenzori și a inspectorilor financiari ai Casei de Asigurări a Avocaților toate datele privind veniturile asupra cărora se reține contribuția pentru fondul de pensii și ajutoare sociale.

Capitolul 8

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 76

Prezenta lege va fi pusă în aplicare astfel:

- a)** până la alegerea noilor organe, conducerea și celelalte activități privind exercitarea profesiei de avocat vor fi îndeplinite de organele existente;
- b)** în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, membrii barourilor vor prezenta decanatelor datele și documentele necesare înscrierii în baroul avocaților și opțiunea pentru forma de exercitare a profesiei;
- c)** în același termen barourile vor organiza adunări generale pentru alegerea organelor de conducere, a comisiilor de cenzori, a comisiilor de disciplina și a delegaților la Congresul avocaților;
- d)** consiliul uniunii va convoca Congresul avocaților în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi;
- e)** consiliul uniunii nou-ales va adopta statutul profesiei în cel mult 90 de zile de la alegerea sa.

De la data adoptării statutului, avocații vor exercita profesia în una dintre formele pentru care au optat, potrivit prezentei legi.

Actualele birouri de avocați, prevăzute de [Decretul-lege nr. 90/1990](#) privind unele măsuri pentru organizarea și exercitarea avocaturii în România, își pot continua activitatea, în aceleași condiții, pe o perioadă de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Articolul 77

Cheltuielile efectuate pentru investiții, dotări și alte utilități, necesare cabinetelor de avocați și celorlalte forme de exercitare a profesiei, care se înființează în temeiul art. 5 din prezenta lege, se scad din veniturile impozabile pe o durată de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 78

La data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele fizice sau juridice, care au fost autorizate în baza altor legi să acorde consultanța juridică, își încetează aceasta activitate.

Articolul 79

Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abroga [Decretul nr. 281/1954](#) privind organizarea și exercitarea avocaturii, publicat în Buletinul Oficial nr. 34 din 21 iulie 1954, republicat în Buletinul Oficial nr. 11 din 6 martie 1958, cu modificările ulterioare, și [Decretul nr. 191/1977](#) (Legea nr. 27) privind reglementarea plății onorariilor pentru asistența juridică acordată persoanelor având domiciliul sau sediul în străinătate, publicat în Buletinul Oficial nr. 55 din 29 iunie 1977, precum și [Decretul-lege nr. 90 din 28 februarie 1990](#) privind unele măsuri pentru organizarea și exercitarea avocaturii în România, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 1 martie 1990, precum și orice alte dispoziții contrare.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 10 mai 1993 și de Camera Deputaților în ședința din 13 decembrie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României, și a fost reexaminată de Camera Deputaților în ședința din 30 mai 1995 și de Senat în ședința din 1 iunie 1995, potrivit art. 145 alin. (1) din Constituția României, în urma Deciziei Curții Constituționale nr. 45 din 2 mai 1995.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR PREȘEDINTELE SENATULUI

ADRIAN NASTASE prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN